

Utbildningsdepartementet
u.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Vägen in till det svenska skolväsendet (SOU 2016:35)

Skolinspektionen har tagit del av slutbetänkandet Vägen in till det svenska skolväsendet. Skolinspektionen anser att utredningens förslag innebär ökade möjligheter att tillvarata nyanländas erfarenheter och kompetenser. Skolinspektionen ser positivt på åtgärder som leder till att nyanländas kompetens snabbare kan tas tillvara. Härutöver vill Skolinspektionen lämna följande synpunkter.

6.3 Lämplighetsbedömning

Eftersom något annat registerutdrag än det svenska inte kan krävas från uto-meuropeiska medborgare, försvinner en del av det underlag som vanligtvis ingår i bedömningen av om en person är lämplig för arbetet. Enligt utredningens förslag ska en lämplighetsbedömning istället göras under nyanländas praktik, på samma sätt som inom den ordinarie lärarutbildningen eller yrkesutbildningen med praktik. Skolinspektionen menar dock att lämplighetsbedömningen inom den ordinarie lärarutbildningen till stor del är inriktad på att bedöma studentens förmågor, såsom exempelvis kommunikativ förmåga och förmåga att planera och dokumentera. En sådan lämplighetsbedömning motsvarar inte en registerkontroll. Eftersom utredningen inte närmare specificerar hur mycket praktik som utbildningsinsatserna minst ska omfatta, ser Skolinspektionen också en risk att praktiken inom ramen för etableringsinsatser i vissa fall kan bli för kort för att någon reell lämplighetsbedömning ska kunna göras. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att en lämplighetsbedömning görs av samtlig personal som ska arbeta i förskole- och skolverksamhet och ser gärna ytterligare förtydliganden kring det i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Övrig synpunkt

Det finns idag inte några krav på specifik kompetens hos en studiehandledare. Samtidigt är innehållet i och utförandet av studiehandledningen oerhört betydelsefullt för elevens utveckling i enlighet med utbildningens mål. Skolinspek-

tionen har i ett flertal år påpekat brister i skolors hantering av elevernas studiehandledning på modersmålet. Kvalitetsgranskningar visar bland annat att det ofta råder osäkerhet bland personalen kring vad handledningen innebär och hur den ska ges. Utöver språkligt stöd behöver studiehandledaren också kunna bidra med att kontextualisera och förklara begrepp, studieteknik samt hjälpa eleven genom att kunna relatera till skolsystemet i ursprungslandet. För att studiehandledningen ska vara ett effektivt stöd behöver studiehandledaren vara insatt i kursplanen eller ämnesplanen för det ämne som hen handleder i. Det är också viktigt att studiehandledningen sker växelvis på modersmålet och på svenska. En effektiv studiehandledning kräver således goda kunskaper i såväl det svenska språket, som i språket som studiehandledningen avser. Skolinspektionen ser därför gärna att frågan om vilken kompetens en studiehandledare på modersmålet bör ha utreds och specificeras närmare.

Helén Ängmo
Generaldirektör

Matilda Björklingson
Jurist

I ärendets slutliga handläggning har tf rättschefen Annica Runsten deltagit.